

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrambo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — St. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D. mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon številka 552

LJUBLJANA, dne 8. januarja 1924.

Telefon številka 552

STEV. 4.

Gospodarska politika Jugoslavije.

V božični izdaji je dunajska »Börse« priobčila članek bivšega fin. ministra dr. Cürntlerja, ki poudarja potrebo gospodarske skupnosti za nasledstvene države in se izreka za sporazum teh držav. V noveletni številki navedenega lista je pod glavo »Za gospodarsko konferenco nacionalnih držav« izšel tudi članek g. dr. Milana Radosavljeviča, sekcijskega načelnika v trgovinskem ministrstvu v Beogradu. Članek ima naslov »Gospodarska politika Jugoslavije«. — Članek je zanimiv tudi za našo javnost po svoji vsebini in po avtorju. Članek se glasi:

»Gospodarsko politiko vsake posamezne države se more vsekakor smatrati za manifestacijo njenega nagona za samoohrambo. Iz presernosti pač ne postavlja nobena država carinskih mej, niti ne dovoljuje iz sentimentalnosti svobodne trgovine. Naša jugoslovska gospodarska politika je taka, kakor odgovarja po našem najboljšem spoznanju gospodarskim in političnim razmeram male po napredku hrepeneče, ali vendar še gospodarsko nerazvite države.

Brezdvomno je v interesu posameznih držav in zlasti onih, ki so se industrialno že dobro razvile, da odpravijo carinske meje in tako čim bolj širijo okoliš svojega razprostitanja. Ako Anglija nadalje tudi še vztraja pri svobodni trgovini, ima za to svoje upravičene razloge. Drugače stoji stvar pri nas. Projekt donavske federacije, carinske unije nasledstvenih držav in kakor se morejo še imenovati ti projekti, so tako stari, kakor nasledstvene države. Čudno je, da prihajajo vedno iz nekdanjih središč prejšnje avstro-ogrske monarhije. To pomenja, da tam še vedno verujejo, da so nacionalne države, ko so si končno izvojevale svojo politično neodvisnost, vedno še ostale odvisne od teh središč. To pa ne odgovarja. Pač je Avstrija glavni odjemalec naših produktov in mi bomo imeli gotovo ob sestavi svoje generalne carinske tarife pred očmi avstrijske interese. Posebnih ugodnosti jim itak ne moremo dati. Bo se nam pač moralo dovoliti, da tudi vnaprej delamo svojo lastno gospodarsko politiko.

Odločno sem proti vsaki umetni industrijalizaciji. Danes vobče ne obstoji ta nevarnost, kajti privatni kapital si bo premislil, spuščati se v podjetja in ustanovitve, ki so od početka brez izgleda. Na drugi strani pa nečemo ostati zgolj razpečevališče industrijskih držav. Kjer je možnost dana, moramo skušati, da se naredimo neodvisne od inozemstva. — Zategadelj je industrijska obramba do golove meje brezpogojno potrebna. Ako bi hoteli sedaj v carinsko unijo z ostalimi nacionalnimi državami, bi to značilo, da se odredimo svoji gospodarski neodvisnosti. Za to nimamo niti najmanjšega nagnjenja. V najboljših političnih in gospodarskih odnosajih moremo stati z vsemi nacionalnimi državami, ne da bi se pri tem odrekli svoji gospodarski politiki, z drugimi besedami, mi hočemo dati vsem državam kar možno velike ugodnosti, v kolikor ne nasprotujejo našim lastnim interesom.

Se en moment zasluzi posebno pozornost. Dolgo še niso odpravljene vse vojne nevarnosti. Nič ni zagadelj naravnejše, kakor da vsaka država skrbi po najboljših močeh za svojo varnost. Stojimo na stališču, da moramo z vsemi žrtvami braniti svojo neodvisnost. Naj se govori, kar se hoče, vojska je pokazala, da more samo popolna vojaška pripravljenost ohraniti državo pred katastrofami. Dokler so nam mnogi sosodje sovražni, moramo misliti na svojo nacionalno obrambo. Pripravljeni moramo biti za vsak slučaj. V prošli vojski smo drago dovolj plačali izkustvo, da je samo one države smatrali za vojaško varne, katere vse stvari, potrebne za vojskovanje, izdelujejo v svoji deželi sami. Moramo zategadelj z vsemi silami pospeševati one industrije, ki prihajajo v prvi vrsti v poštev za nacionalno obrambo. Izrečem popolnoma odkrito vse to in tvegam nevarnost, da me razvpijejo za militarista. Drugod se tega morda

ne pove, pač pa se tembolj goreče tako dela. Raz to stališče ni mogoče misliti na kako omejitve naše svobode v gospodarski politiki. — Morda je svobodna trgovina v interesu Avstrije. Nikakor pa ne more svobodna trgovina donošati koristi Jugoslaviji.

V zadnjih letih se nam je dalo že dovolj dobrih svetov, ki pa izzvenjavajo vedno enako. Ali mi hočemo postati srečni ali nesrečni po lastni fazoni. In tako hočemo tudi narediti svojo lastno gospodarsko politiko, kar nikakor ne znači, da smo proti kateremukoli sporazumu s soslednjimi državami. Nasprotno! Z njimi hočemo sklepati gospodarske dogovore, ali vedno pri tem najprvo zadovoljevali interese lastne dežele in lastnega gospodarstva. Mislimo namreč, da pač sami najbolje vemo, kaj nam je potrebno in da nas v tem pogledu kakršnakoli konferenca ne bi mogla poučiti o boljšem.

Usoda Maribora in posebno še naše trgovine še za dogledni čas je ta: Ako gradbeni združni ideji ne bo mogoče udeležiti svojega cilja, postane mesto, določeno za veliko industrijsko mesto, čisto navadno obmejno gnezdo, v katerem mora poginiti vsa naša trgovina.

Skrajni čas je, da se naši trgovci v tem mestu — preorientirajo. Natančnejšo pot jim hočemo še pokazati.

M. K.

Trošarina na žganje po novih predpisih.

(Nadaljevanje.)

Te razmere je temeljito izpremenil novi zakon z zgoraj citiranim načelno važnim določilom, da se plačuj trošarina šele od produkta ob prehodu v promet ali potrošnje. Prevzel je torej novi zakon za obdavevanje žganja v obče samo zgoraj pod b) navedeni način in sicer, kakor bomo pozneje videli, samo za žganje, določeno za trgovino. Poleg tega ima nekaj posttranskih določil za obdavevanje prihodnih prodaj prvotno za domače potrebe izdelanega žganja, torej nekako obdavevanje kroženja ali cirkulacije žganja. Sistematična skica teh določil bi bila nekako ta-le:

I. Žganjekuha.

1. Žganjekuha iz zanjo dopustnih surovin lastnega pridelka za domačo potrebo je trošarine prosta;
2. Žganjekuha iz zanjo dopustnih kupljenih ali drugače pridobljenih snovi za domačo potrebo je prav tako trošarine prosta;
3. Žganjekuha iz zanjo dopustnih surovin bodisi lastnega pridelka ali pa nabavljenih od drugod potom kupa ali drugače za trgovino, je zavezana trošarini, toda trošarina se ne odmerja morda po pavšalaciji proizvodnosti žgalne priprave, marveč izključno samo po dejanskem proizvodu, ugotovljenem s kontrolnim aparatom za merjenje proizvedenega žganja ali pa z zbiralnikom, ob prehodu žganja v promet ali potrošnje.

II. Prodaja žganja:

1. Prigodna prodaja ali sploh oddaja iz žganjekuhe ad I., 1, dobljenega žganja je zavezana trošarini in sicer plača v tem primeru trošarino kupec oziroma oddajalec.
2. Prigodna prodaja ali sploh oddaja iz žganjekuhe ad I., 2, dobljenega dobljenega žganja je prav tako zavezana trošarini, plača jo pa že prodajalec oziroma oddajalec in ne šele kupec oziroma prejemnik.
3. Za trgovino izdelano žganje spada vselej pod točko I., 3.

Iz teh navedb sledi:

Žgalne priprave oseb, ki prekuhavajo samo na svojih zemljiščih pridelane snovi za domačo potrebo, niso več podvržene nobeni kontroli. Finančna kontrola jih ne bo več imela v evidenci, ne bo več pečatila in snemala pečatov, ne da bi nadzorovala žganjekuh samih, ker so neomejeno davčine proste, smela se bo samo brigati in gotovo se bo tudi intenzivno brigala za to, da ne bodo taki proizvajalci žganja svojega proizvoda nezatrošarinjeno prodajali.

Ravno isto velja za osebe, ki bodo surovine kupile in jih hotele prekuhati za domačo potrebo. Tudi te ose-

F. P.:

Gradbeno združništvo in naša trgovina.

Maribor, 5. januarja.

V teh resnih časih splošne gospodarske krize najbrž noben stan ne občuti tako bridko napačne vzgoje in sploh vsega ustroja poklica kot ravno naš trgovski stan. Goli individualizem se je uveljavil v dobi zlatih časov, ko je vsak trgovec pri kolikaj sreči in energiji ter varčnosti prišel do svojega zaključka, mnogi tudi do imovitosti. To je bila doba »zlatih tal«, na katerih se je ustanovljala in razvijala naša predvojna trgovina. Tedanji trgovec je čutil dve večji potrebi: solidno zvezo s producentom (tovarno, engrosistom) in stanovsko organizacijo, ki pa je služila bolj duševnemu razvedrilu in siceršnjim interesom stanovske zavestne skupnosti in se je smatrala bolj kot prostovoljno društvo nego kot stanovska obvezna organizacija.

Po vojni se je to nekako ekskluzivno stanje docela spremenilo. Ko je vplahnil val potratnosti in spekulativne povojne trgovine ter si je s povratkom normalnih razmer pridobival tudi denar svojo veljavo, je v vseh stanovih oživela med vojno skoro pozabljena združna ideja, kot edina rešilna pot iz samopomoči. V mestih se je je živahno oprijel trgovskemu najbližji obrtni stan. Le trgovski stan je vztrajal na svoji stari poti.

Tu v Mariboru se ravno sedaj zo- pet snuje rešilna združna pot nabave cenejših in zanesljivejših kreditov. V vrstah zadrugarjev se vedno bolj naglašajo začudenje, zakaj tudi naš trgovec ne kaže vobče nobenega smisla za združništvo sploh, najmanj pa za ono, ki mu more največ koristiti in od katerega uspeha ali neuspeha je odvisna tudi njegova eksistenca.

V mislih imamo gradbeno združništvo. Kaj pomeni te vrste združništvo posebno za trgovino, za to ni treba hoditi po zglede na Angličko, v Nemčijo, Francijo, Avstrijo itd., ker imamo nekaj lepih zgledov tudi doma (Ljubljana, Celje, Maribor).

Ravno gradbene zadruge so hčerke sile razmer, odtegnitve kredita privatni gradbeni delavnosti. Specijelno gledč Maribora je v tem oziru situacija kratko skicirana sledeča:

V Mariboru že nad 10 let počiva vsaka gradbena delavnost, če od-

računamo par malih hiš in nekaj novih kovarn, katere (slednje) pa so le še povečale stanovsko bedo. Gotovo število trgovin je navezano tudi na gotovo število prebivalstva. V Mariboru se je število trgovin tako pomnožilo, da presega glede normalnih eksistenčnih pogojev že zdavno število in potrebe prebivalstva. Isto se sicer pomalem množi. Toda draginja, pomanjkanje zasluzka politika vsoto potrebščin iz trgovin tako globoko pod normalno, da to večje število (narasčajočega prebivalstva) niti zdaleka ne potrebuje trgovin v isti meri, kakor bi jih potrebovalo veliko manjše število prebivalstva v ugodnejšem gmočnem položaju. Ako gre to razmerje tako naprej, če torej ostane gradbena pasivnost na sedanjih mrtvi točki, je naravno neizogibno, da morajo že drugo ali vsaj naslednja leta sedanjim posameznim polnom slediti splošni pokol v danes navidez še cveleči trgovini. Da bi ta proces zadržalo zboljšanje denarnih razmer (deflacija itd.), s tem bolje sploh ne računati. Zaenkrat so višje moči sklenile, da se Slovenija do golega izmozga bo še huje za denar in bo še manj možnosti misliti na večje gradbeno delo po posameznikih in tedaj bo še več od sile diktriranih pogojev za gradbeno združništvo.

Na to bi pa morala naša trgovina misliti in nastopiti bi morala pot preorientacije. Ne samo v kritje svojih tekočih računov, nego v varstvo svojih višjih interesov, svoje eksistence sploh. Naša trgovina mora odslej bolj ko doslej respektirati zakon o kroženju denarja, kateri zakon se uveljavlja v najvišji meri baš na gradbenem polju. Zavreči bo morala naša trgovina znanne pomisleke: še za kritje svojih računov nimam gotovine, kako naj se brigam še za gradbeno akcijo, da z mojim izposojenim denarjem zasluzi stavbenik. Cisto napačno. Pri zgradbi ne zasluzi samo stavbenik, nego cela vrsta obrtni in industrije, ki mora dobavljati material tudi iz trgovin, ne glede na to, da istofam lažje krije tudi svoje privatne žiljenske potrebščine, da velja isto tudi od števila zaposlenih delavcev in da prihaja v gradbeno razvito mesto število denarnih vnanjcev, ki so vsi navezani na trgovino.

bé niso zavezane ne kontroli, ne trošarini, finančna kontrola nima pri njih žganjekuhi nič opraviti, kuhajo kadar in kakor se jim poljubi, niso omejeni glede množine produkta, pogoj je samo, da kuhajo, kakor prvo- navedeni, za domačo potrebo.

Ako namerjajo ti ali oni od trošarine prosto pridelanega žganja kaj prodati ali sploh oddati drugemu bodisi odplačno ali neodplačno, morajo sami kot proizvajalci oziroma oddajalci, istočasno pa tudi kupci ali prejemniki, namero prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in in plačati odmerjeno trošarino. Ta trošarina se odmeri z 20 Din od hl° alkohola, upoštevajoč pravo jakost prodanega žganja, eventualno, ako se ta ni dejansko ugotovila, jakost 30°.

Prodaja sme seveda biti samo prigodna, ker bi sicer redna prodaja kvalificirala stranko za obrtnega trgovca z žganjem, ki bi ne spadal več med osebe, omenjene zgoraj pod I., 1, in I., 2, marveč med osebe, omenjene pod I., 3.

Ako te poslednje osebe prekuhavajo kupljene surovine, ali pa surovine lastnega izdelka in kupljene, bodisi istočasno mešane, ali pa v presledkih, je produkt vselej trošarini zavezan. Niso pa samo trgovci z žganjem, ki spadajo v to kategorijo, marveč je šteti semkaj vse osebe, ki se pečajo s trgovino z alkoholnimi pijačami sploh, bodisi na debelo, bodisi na drobno, ali se pečajo s predelovanjem alkoholnih pijač. Pač pa se odobré poslednje imenovanim osebam, ako dobivajo surovine za proizvodnjo žganja iz svojih lastnih zemljišč v proizvodni dobi, to je za čas od 1. septembra enega leta do 31. avgusta naslednjega leta, izvestne količine pridelanega žganja brez plačanja trošarine in sicer:

1. ako šteje družina s hišnim služabništvom vred do pet članov, 25 hektoliterskih stopinj alkohola;

2. od pet do deset članov, 50 hektoliterskih stopinj alkohola in

3. nad deset članov, 75 hektoliterskih stopinj alkohola.

V poštev pridejo pri tej pogodnosti samo družinski člani, ki so stari nad 18 let.

Kdor želi biti te ugodnosti deležen, mora najkasneje do 15. avgusta javiti svojo željo županstvu, ki sestavi zapisek vseh prijavljenih strank po vzorcu, ki ga pravilnik predpisuje ter ga do 20. avgusta pošlje oddelku finančne kontrole, ki določi davščine proste količine in izroči strankam kupone, ki jih morajo le-te priložiti svojim registrom.

Prijave, ki niso pravočasno vložene, se ne upoštevajo. Ako pa kdo po 15. avgustu prične trgovino z alkoholnimi pijačami in prijavi svojo željo, da se mu odobri del iz surovin, ki jih je pridelal na lastnem zemljišču, dobljenega žganja trošarine prosto za domačo potrebo, v 48 urah potem, ko je s trgovino pričel, se ta želja upošteva. Prizna se mu količina žganja trošarine prosto, ki odgovarja številu članov po zgoraj omenjenem načelu in času, ki še preostaja do 31. avgusta naslednjega leta, vpoštevajoč samo polne mesece. N. pr.: Nekdo prične trgovino z alkoholnimi pijačami 15. marca in ima 4 nad 18 let stare družinske člane. Dovolj se mu, ako je kuhal žganje iz surovin, ki jih je pridelal na lastnem zemljišču, na prošnjo trošarine prosto $25 : 12 = 2,08 \times 5 = 10,40$ ali okroglo 10 hektoliterskih stopinj alkohola. Započeti mesec se namreč pri tem računu ne upošteva.

Sicer pa morajo vse te stranke plačati trošarino od izdelanega žganja po podatkih kontrolnega aparata, oziroma po ugotovitvah z zbiralnikom in in smeje torej kuhati žganje samo s pomočjo teh priprav.

Zeleti bi bilo, da bi bil pravilnik razmerje med žganjekuho iz kupljenih snovi in iz kupljenih ter na lastnem zemljišču pridelanih snovi »radi trgovine« na eni strani in žganjekuho »lastnikov surovin iz lastnega zemljišča ki se ne pečajo s trgovino

z alkoholnimi tekočinami«, na drugi strani, natančneje preciziral, ter izključil vsak dvom o tem, ali se morajo vse te osebe pri kuhanju žganja posluževati žgalnih priprav s kontrolnim aparatom ali zbiralnikom. Sklepati moramo sicer, da je zakonodavec to hotel, ker ne more biti dvoma, da smejo vse te osebe kuhati samo zatrošarinjeno in se trošarina odmerja samo po dejanskem proizvodu in ne več po pavšalaciji (sicer bi odobravanje trošarine prostih količin, in to samo pod navedenimi pogoji, ne imelo pravega smisla), vendar bo pa to določilo zlasti za male gostilničarje, ki so v prvi vrsti poljedelci in le mimogrede gostilničarji, zelo težko. Ker bi pa bilo drugačno razlago pravilnika težko opravičiti, se bodo morale te osebe pač urediti po svojem okusu, tembolj, ker mora vse stroške za nabavo, postavljanje in ureditev priprav nositi podjetnik.

V Sloveniji nimamo, kakor že omenjeno, žganjarj s kontrolnimi aparati in zbiralniki. Treba bo torej žganjarne šele urediti. Zakon, oziroma pravilnik dovoljuje za te ureditve rok šestih mesecev.

Višjega deželnega sodišča svetnik dr. Edvard Pajnič:

Kolebajoča vrednost denarja in pravne razmere.

(Nadaljevanje.)

Po spremenjenih nepredvidnih slučajnih razmerah po sklepu dobavne pogodbe (osobito po nenadnem, a poslednjem padcu vrednosti denarja) zvišani proizvajalni stroški gospodarsko onemogočujejo izpolnitev pogodbenih dolžnosti od strani proizvajalca. Gre pa le za škodo, ki jo trpi proizvajalec z izpolnitvijo neizpremenjene te dobavne pogodbe. Ta škoda mora biti pač nesorazmerna. Proizvajalec toka ali plina trpi že škodo, kadar dohodki, vplačani po odjemalcu, ne krijejo docela proizvajalnih stroškov, nesorazmerna pa je taka škoda še le tedaj, če so se prvotni proizvajalni stroški (za časa pričetka udeležitve dolgodobne dobavne pogodbe) zvišali za več kot 20% in odslej vrhutega ta povisek ni več krit po dohodkih iz dobavne pogodbe. Ravno obrazloženi presežek proizvajalnih stroškov nad dohodki iz dobavne pogodbe nastati je pa moral v celoti po sklepu in udeležitvi dolgodobne dobavne pogodbe. Skratka velja načelo, da proizvajalec toka ne more pričakovati kritja one morebitne škode, ki jo je imel takoj ob sklepu dobavnih pogodb ali točneje rečeno, po razsodilu temeljem gorenje naredbe se mu ne more in ne sme vsvariti ugodnejši gospodarski položaj, nego je bil oni ob sklepu zadevne dobavne pogodbe.

Ze poslednje načelo štiti kolikor toliko gospodarsko stališče odjemalca toka ali plina, po § 4, odst.1. naredbe pa je vpoštevati gospodarske razmere obeh strank, tako, da na novo določene zvišane cene ne vničujejo gospodarsko ne jedne ne druge stranke.

Kot dogledno je smatrati le ono dobavno pogodbo glede dobave električnega toka ali plina, ki je sklenjena pred razglasitvijo omenjene naredbe in ki jo ne zamore proizvajalec toka ali plina razdreti pred pretekom enega leta od takrat, ko je po smislu naredbenih določb zahteval, da se cene zvišajo.

Konečno je še pripomniti, da razsoja razsodišče le tedaj, kadar se stranki o zvišanih cenah med seboj ne moreta zjediniti. Po razsodilu se spremeni dobavna pogodba le glede v njej nastavljenih cen, sicer seveda ostane neizpremenjena. Ako pada vrednost denarja nadalje in so se zvišali še nadalje proizvajalni stroški, sme po preteku pol leta (§ 1. zad. odst. naredbe) proizvajalec zopet zahtevati primerno zvišanje cen. V nasprotnem slučaju pa more tudi odjemalec po preteku polletne dobe zahtevati primerno znižanje teh cen.

II.

PROMET Z ZEMLJIŠČI.

Padajoča vrednost denarja je v povojnem času spodbujala deloma k na-

Med tem se sme mesto kontrolnega aparata ali zbiralnika, kakor ga predpisuje pravilnik, rabiiti lesen sod, ki mora držati najmanj 800 litrov. Ta sod mora biti žigosan in tako s hladilnikom spojen, da se proizvedeno žganje ne more odvesti in da se zbira samo v tem sodu. Sod mora biti popolnoma pravilen ter sme imeti samo eno odprtino in sicer za dovedenje žganja iz hladilnika. Vse druge odprtine morajo biti zaprte s čepom, na katerega se stavlja uradni pečat. Tudi žgalne priprave same, kakor so danes v Sloveniji v rabi, ne odgovarjajo predpisom. Po večini se te žgalne priprave polnijo s snemanjem kape, novi pravilnik pa določa, da se smejo proizvajalci žganja za trgovino posluževati sicer žgalnih priprav kakršnekoli konstrukcije toda ena točka jim mora biti skupna in ta je, polniti se smejo samo brez snemanja kape. Ta mora biti na kotel pričvrščena z vijaki in ti morajo biti pod uradno zaporo. Vsi trošarini na žganje zavezani žganjarji bodo torej morali tudi svoje žgalne priprave dati predelati oziroma nabaviti si druge. (Konec sledi.)

posestva z nekaj dinarji, ki zadoščajo sedaj komaj za dobro kosilo. Rečimo, da se je pred vojno prodalo posestvo za 50.000 zlatih kron, sedaj se ceni njega vrednost na približno 800.000 dinarjev; iz tega se vidi, da se upira zdravemu razumu, da bi znašala sedaj cena le 50.000 jugosl. kron, kajpe 50.000 avstr. kron. Seveda uveljavlja prodajalec, da je on po vojnih razmerah in padli vrednosti denarja, tudi prišel ob vse udobnosti, ki mu jih je dajala svoječasno v zdravi valuti izplačana kupnina.

Naziranja sem, da ni obvezan sedanji lastnik izpolniti pogodbe, ker je zanj izpolnitev po golem slučaju, ki ga ob sklepu ni bilo predvideti, postala gospodarsko nemogoča (§ 1447. o. d. z.), ako ne zviša primerno prejšnji prodajalec in sedanji zopetni kupovalec kupnine. V Nemčiji so po vi-rih, ki so mi na razpolago, sodišča podobno z zadnjem času že odločevala.

Vprašanje pa še nastane, če bi se sedanji lastnik posestva mogel z uspehom sklicevati na določbo § 934. o. d. z., da bi bil namreč prikrajšan v slučaju izpolnitve pogodbe za več kot polovico prave vrednosti zemljišča. Ta ugovor bi se utegnil zavrniti, ker smatrajo sodišča, da v notranjem države krona ni izpremenila svoje vrednosti, ter bi se sedaj za zemljišče plačana cena primerjala z ono, ki se je bila pred vojno kot primerna plačala za posestvo (§ 934. z. stavek o. d. z.). Razveseljivo je le, da takih dolgodobnih pogodb glede zemljišč pri nas ni preveč.

Pogostejši so pa slučajji naslednje vrste. Znano je, da ima več solastnikov iste nepremičnine po § 841. in nasl. o. d. z. pravico zahtevati realna delitev zemljišča, ki pa mnogokrat (u. pr. pri hišah) ni mogoča, ali pa ni zakonito dopustna, ker bi se vrednost denarja z delitvijo sama preizdatno zmanjšala. V slednjem slučaju dovoljuje zakon (§ 843. o. d. z.), da zahteva vsakteri solastnikov prodajo solastnega zemljišča potom sodnijske dražbe ter razdelitev skupila med solastnike. Ali gorenje načelo je po določbi § 830. o. d. z. v toliko omejeno, da solastnik ni opravičen o nepravem času ali v škodo drugih solastnikov zahtevati razrešitev solastninskega razmerja.

V pravnih na delitev solastne hiše v gori povedanem smislu bodo morala odločevati sodišča vsekako o ugovoru enega ali drugega toženega solastnika, da bi se taka delitev izvršila v času neustaljenih valutarnih razmer, ko bi utegnila v denarju prejeta protivrednost za prodani zemljiški delež nenadoma izgubiti večidel svoje sedanje vrednosti. Znano je, da so višja sodišča avstrijske republike ugajala in še ugajajo temu ugovoru ter da zavračajo zahtevek na goraj opisano delitev. Naše višje sodišče pa je z ozirom na konkretne razmere pri nas bilo drugega mnenja in to, po mojem naziranju, po pravici. Kakor sem že uvodoma pod tem poglavjem razmotrival, dajejo posebno stanovanjska poslopja minimalno korist, ali pa celo povzročajo solastnikom občutno škodo. Konca teh razmer v doglednem času še ni pričakovati, v tem se pa že glede na potek časa vrednost poslopja zmanjšuje. Nevarnost občutnih izgub pri tem položaju je veliko večja nego ona, ki je združena s prejemom vrednostnega deleža v denarju po izvršeni prodaji. Možno je pred vsem, da se denar brez z nabavo blaga ali kako drugače primerno izkoristi, predno nastopi vnovič padec njega vrednosti.

(Dalje sledi.)

Trgovsko sodišče.

V smislu § 3. združnega zakona z dne 9. aprila 1873, št. 70 d. z., je za ustanovitev zadruge poleg združne ne tvrdke in pismene pogodbe (statuta) treba tudi vpisa te pogodbe v združni register, ki ga vodi trgovsko sodišče ter zadruga v smislu § 8. z. z. Pred tem vpisom kot taka ne obstoji.

Na ta način bi prišel do lasti lepega

Tako je predlagala vpis v zadrugi ni register neka na novo ustanovljena izseljeniška zadruga, ki je imela glasom § 2. predloženih statutov namen, pospeševati naravne in gmojne koristi svojih članov. Po § 3. naj bi zadruga ta namen dosegala s prevzemanjem zastopstva transportnih in parobrodskih družb, s posredovanjem pri prevozu članov in njihove prtljage ter pri pošiljanju denarja, z zbiranjem posebnega izseljeniškega zaklada, s katerim daje po možnosti članom posojila in podpore, z evidenco izseljencev in s snovanjem informativnih pisam za izseljence.

Trgovsko sodišče je pa predlog za vpis te zadruge v zadrugi register zavrnilo. Utemeljevalo je zavrnitev s tem, da je po § 1. zadr. zak. ustanovitev zadruge mogoče le tedaj, če se ustanovi društvo brez omejitve števila članov, ki ima namen, da pospešuje pridobitek ali gospodarstvo svojih članov s skupnim obratovanjem ali dajanjem kredita. Iz predloženih pravil, zlasti iz § 3. se pa da sklepati, da ima zadruga v prvi vrsti namen, preskrbovati z različnimi sredstvi prevoz izseljencev. Namen zadruge je torej povsem identičen z obratovanjem obstoječih izseljeniških podjetij, v katerih o skupnem obratovanju imeteljev podjetja ter izseljencev ne more biti govora, vsled česar ustanovljeno podjetje ne ustreza predpisom zadrugnega zakona.

Proti temu sklepu so vložili ustanovitelji zadruge rekurz na višje deželno sodišče, ki pa rekurzu ni ugodilo. Tudi višje sodišče je v svojih razlogih izvajalo, da je po § 1. zadr. zakona za ustanovitev dopustne zadruge predpogoj, da ji je namen, pospeševati pridobitek ali gospodarstvo članov s skupnim obratovanjem ali dajanjem kredita. V §§ 2. in 3. predloženih pravil izraženi namen zadruge je pa, kakor pravilno zaključuje prvo sodišče, v bistvu identičen z obratovanjem izseljeniških podjetij, kar izhaja očitno iz § 3., točka 1 in 2 pravil. Na tem ne izpremenje ničesar ostale določbe § 3., če se upošteva, da naj se dajejo posojila ali podpore le po možnosti, torej pogojno, vsled česar tega poslovanja ni prištevati bistvenemu obratu, in če se upošteva nadalje, da so ostale določbe navadno pri izseljeniških podjetjih običajen pripomoček v svrhu njih obrata in s tem še nimajo znaka organizacije izseljeniškega oziroma samopomoči izseljencev v tujini ali njih svojcev doma. Ne more se torej trditi, da se poslovno področje prijavljene zadruge krije z namenom zadrug v smislu § 1. zadr. zakona, vsled česar je bilo rekurz zavrniti.

Proti temu sklepu višjega deželnega sodišča vložnemu revizijskemu rekurzu Stol sedmorice v Zagrebu ni ugodil, sklicujoč se na § 16. izvenspornega postopanja, po kojem je v izvenspornih zadevah zoper sklep, s katerim je višje sodišče potrdilo sklep prve stopinje, dopustna pritožba zgolj v slučaju, če je ta sklep v očitnem nasprotju z zakonom ali opisom ali pa če je zagrešena ničnost.

Trgovina.

Češkoslovaška zunanja trgovina v l. 1922. Češkoslovaška je v l. 1922 po uradnih podatkih izvozila za 5390,8 mil. šel. kron več blaga, nego uvozila. Tako glede uvoza kakor glede izvoza je Nemčija na prvem mestu.

Trgovska bilanca Avstrije v novembru 1923. V mesecu novembru l. 1923 je znašal pasivum avstrijske trgovske bilance 85,2 mil. zlatih kron, dočim je znašal v mesecu oktobru le 58,7 mil. Bilanca prvih enajstih mesecev l. 1923 je pasivna za 571,4 mil. zlatih kron.

Za rusko-poljsko trgovino. Rudniški lastniki v poljski Šleziji so sklenili ustanoviti konzorcij za trgovino s sovjetskimi republikami.

Jopice iz kože ponuja v večjih množinah tvrdka iz New-Yorka. Naslov tvrdke in dobavni pogoji so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Industrija.

Konferenca tekstilne industrije sklicuje industrijska centrala na 11. januarja t. l. v Beograd. Razpravljati se ima o carinski zaščiti in o pogajanjih z N. Avstrijo v svrhu trgovinske pogodbe. Povsem pravilno je, da se hoče naša krepko se razvijajoča tekstilna delavnost dvigniti, ker se ravno v tej stroki moramo čimprej vsaj deloma osamosvojiti tekstilne razmere s prvih časov Jugoslavije še v prav dobrem ali pa bridkem spominu.

Produkcija premoga in lignita. V letu 1922 so dali slovenski rudniki 1 milijon 343.857 ton rjavega premoga in 204 tisoč 516 ton lignita. Najvažnejši rudniki so bili sledeči: Trbovlje (s produkcijo 650.300 ton), Zagorje (221.900 ton), Hrastnik (207.450 ton) in Velenje lignit (202.320 ton). V prvi polovici leta 1923 se je nakopalo 836.274 ton rjavega premoga in 117.600 ton lignita. Iz teh številki sledi, da bo rudarska produkcija v letu 1923 znatno večja od one v letu 1922, ki je dosegla že 98% normalne predvojnne produkcije v letu 1913. — V letu 1923 so se nakopale v teh-le promogovnikih sledeče množine rjavega premoga, oziroma lignita: Trbovlje (436 tisoč 350 ton), Hrastnik (120.730 ton), Velenje (lignit 117.460 ton), Zagorje (114.180 ton), Kočevje (65.600 ton), St. Janž (38.194 ton), Zabukovica (19.285 ton), Rajhenburg (11.939 ton), Leše (7581 ton), Brezovica (7126 ton), Brezno-Huda jama (5034 ton), Zabukovica (3528 ton), Nove Store (3222 ton). Ostali rudniki so producirali malenkostne množine.

Konferenca lesne industrije v Beogradu. Konferenca lesne industrije, ki se ima vršiti v Beogradu, se je določila za 10. t. ni. Program konference vsebuje važna strokovna vprašanja.

Svetovna produkcija bombaža. Indijska vlada je naznanila mednarodnemu inštitutu za poljedelstvo, da se čeni lanskoletno produkcija bombaža na 8 milijonov 914.000 kvintalov, kar bi pomenilo 2,3 odstotke več nego v pretečenem letu in 18 odstotkov več nego povprečna produkcija zadnjih 5 let.

ITO PASTA za čiščenje zob,
ohrani zobovje lepo
in zdravo.

Denarstvo.

Kredit Narodne banke. Narodna banka podeljuje počeni s 1. januarjem nove kredite. Intresenti, ki žele kredit, se opozarjajo, da se morajo pisмено obrniti na podružnico Narodne banke, v katere področju se nahajajo. V pismu mora biti točno navedeno: 1. Ime firme tako, kakor je protokotirana. 2. Točni naslov. 3. S čim se bavi. 4. Od kdaj firma obstoji. 5. Imena družabnikov in onih, ki imajo pravico podpisovati firmo. 6. Oznaka in opis imovinskega stanja in dolga. Naslovi najmanj treh znanih oseb, od katerih more banka zahtevati informacije. Denarni zavodi in druge delniške družbe so dolžne priložiti svoja pravila in bilance za zadnji dve leti, potem zadnje mesečno stanje in spis članov upravnega in nadzornega odbora. Krediti se ne bodo dajali v svrhu trajnih investicij, nego samo za obrt obstoječih podjetij.

Denarni zakon na Poljskem. Poljski finančni minister je predložil v parlamentu zakonski projekt, ki določa, da se imajo uvesti razen zlatega denarja v vrednosti 5, 10, 20, 50 in 100 goldinarjev tudi kovani srebrni denar v vrednosti polovice, 1, 2 in 5 goldinarjev; denar iz niklja v vrednosti 10 in 20 stotin in denar iz bakra v vrednosti 1, 2 in 5 stotin.

Italijanski proračun. Italijanski proračun za leto 1923/24. izkazuje efektivnih dohodkov 18.803 milijonov, efektivnih izdatkov pa 21.832 milijonov lir, torej primanjkljaj 3529 milijonov lir. Okoli 2652 milijonov je kritih z zakladnimi listi.

Zahlevajte povsod našo domačo
Kolinsko cikorijo
izvrsten pridelek za kavo.

Carina.

Namostitev ljubljanske carinarnice. — V prostorih Trgovske in obrtniške zbornice se je vršilo dne 6. t. m. posvetovanje gospodarskih krogov Ljubljane glede določitve novih prostorov za ljubljansko carinarno. Posvetovanja so se udeležili g. Božič, upravnik ljubljanske carinarnice g. Rupel, načelnik Generalne direkcije carin predsednik zbornice g. Knez, predsednik ljubljanskega gremija g. Stupica, predsednik gremija Ljubljana okolica g. Zebal, tajnik Zveze industrijcev g. Goriup in številni drugi zastopniki naših gospodarskih krogov. Jedro posvetovanja je tvoril predlog tvrdke »Balkan«, ki oferira generalni direkciji carin del svojih skladišč.

Carinski dohodki v decembru l. 1923. V času od 10. do 20. decembra 1923 so carinarnice pobrale 47.880.747 Din carine. Od te vsote odpade na carinarnice v Beogradu 5.589.559 Din, v Zagrebu 8.848.465 Din, v Ljubljani 2.881.129 Din, v Mariboru 2.796.766 Din, na Jesenicah 747.234 Din, na Rakeku 673.391 Din, v Celju 960.968 Din, v Sarajevu 2.062.412 dinarjev, v Splitu 2.243.960 Din. Prvih deset dni decembra l. 1923 je znašal dohodek 38.557.969 Din.

Izvozna carina za moko. Kakor poroča Generalna direkcija carin, bo prošnja lastnikov mlinov za odpravo izvozne carine ugodno rešena in se bo izvozna carina na moko ukinila.

Čehoslovaška uvozna carina. Današnji »Uradni list« objavlja odredbo trgovinskega ministrstva, po kateri je 21 novih carinskih postavk glede uvoza razveljavljenih.

Davki.

Donos davkov v mesecih juliju in avgustu l. 1923. V mesecih juliju in avgustu l. 1924 je država pobrala 37.508.422 dinarjev na davku na poslovni promet, 8.588.196 Din na invalidskem davku in 77.381.742 Din na trošarini. Na neposrednih davkih se je pobralo v Srbiji 21.994.797 Din, v Crni gori 1.564.799 Din, v Bosni in Hercegovini 16.003.966 Din, v Dalmaciji 2.006.549 Din, na Hrvaškem in v Slavoniji 29.659.471 Din, v Sloveniji 15.314.006 Din in v Vojvodini 43 milijonov 771.044 Din. Na taksah se je nadalje pobralo: v Srbiji 30.688.339 Din, v Bosni in Hercegovini 9.411.071 Din, v Dalmaciji 3.537.398 Din, na Hrvaškem in v Slavoniji 23.655.839, v Sloveniji 16.589.031 in v Vojvodini 26.404.764 Din. Celotni državni dohodki v navedenih mesecih so znašali 1.425.359.710 Din, kar znači napram proračunu prekoračenje za 269.535.233 Din.

Promet.

Železniški blagovni promet s Sušakom. Po sklepu ministra saobračaja z dne 1. januarja t. l. je železniška postaja Brajdica na Sušaku otvorena za ves blagovni promet.

Iz naših organizacij.

Trgovski ples. — Po dolgih letih se je v soboto 5. januarja vršil v Ljubljani v unionski dvorani tradicionalni, nekoč zelo renomirani »Trgovski ples«. Priredila ga je naša trgovska matica, za slovensko trgovino in obrt velezaslužno društvo »Merkur«. V elegantni dvorani se je zbral cvet ljubljanskega trgovskega, industrialnega in obrtniškega sveta. Svirala je vojaška godba pod vodstvom kapelnika dr. Čerina. Aranžma cele prireditve je bil v spretnih rokah veselilnega odbora pod vodstvom agilnega odbora predsednika g. Fabijanija. — Udeležba je bila nad vse pričakovanje številna, kljub mnogobrojnim prireditvam tistega večera po drugih ljubljanskih dvoranah. Plesni program je bil spretno sestavljen. Pri sprejemu smo zapazili predsednika »Merkurja« g. Lileka, tajnika Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. F. Windischer-ja, gg. Sarabona, Jelačina st. in ml., g. ravnatelja Krofto in g. Kostevca. Nadalje smo zapazili pri prireditvi med drugimi odličnjaki tudi predsednika odvetniške zbornice g. dr. D. Majorona, predsednika notarske zbornice g. A. Hudovernika, gen. konzula avstrijske republike g. dr. Kohl-russa, zastopnika francoskega konzulata, predsednika in podpredsednika Trgovske zbornice gg. Kneza in Ogrina, ravnatelja Narodne banke g. Gregoriča, dvornega svetnika dr. Marna, dr. Triller-ja, ravnatelja Praprotnika. Tekom celega

večera je vladala prešerna živahnost, ki je trajala do zgodnje jutranje ure. Želimo, da se z letošnjim »Trgovskim plesom« vzpostavi tradicionalna elitna prireditve ljubljanskega trgovstva in obrtnišva in s tem pogloblja družabna skupnost tega našega gospodarsko najpomembnejšega stanu!

Trgovski gremij v Ribnici. Dopolnilna volitev novih članov v komisijo za osebno dohodnino se vrši pri vseh davčnih uradih ustmeno dne 20. januarja 1924. Radi važnosti teh volitev pozivlja gremij vse svoje člane, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo trgovskega shoda, ki se bo vršil v nedeljo dne 13. t. m. ob 13. uri v prostorih A. Podboj v Ribnici. — Sliši se že, da nameravajo postaviti dve ali celo tri stranke vsaka svojo listo. Mišlimo, da ni v interesu trgovine, da bi se pri volitvah cepili in bi na ta način pripomogli, da pridejo v komisijo ljudje, ki plačajo le malenkostno dohodnino in ki bi nas pri odmeri naravnost terorizirali. Tudi se bo na shodu razpravljalo o krošnjarstvu ter se bo predložila shodu resolucija, v kateri se bo zahtevalo, da vlada podvzame vse potrebne korake za ukrajitev te nadloge.

Pisalni stroj ERIKA
THE REX CO., LJUBLJANA.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: 1220. Sedež: Ljubljana. Besedilo firme: »Intercontinentale« jugoslovansko transportno in prometno dioničarsko društvo prij. S. & W. Hoffmann v Zagrebu. 1221. Sedež: Ljubljana. Besedilo firme: »Teos« družba z omejeno zavezo za tehnična obratna sredstva. 1222. Sedež: Maribor. Besedilo firme: »Intercontinentale« jugoslovansko transportno i prometno dioničarsko društvo prij. S. & W. Hoffmann v Zagrebu. 1223. Sedež: Maribor. Besedilo firme: Mednarodno špedicijsko podjetje in prevoz paketov H. Bračić in V. Vestenek v Mariboru, Cafova ul. 2. Izbrisala se je nastopna firma: 1229. Sedež: Maribor. Besedilo firme: Skladiščno i odpremičko dioničarsko društvo, podružnica Maribor.

Najboljši

PREMOG, DRVA IN OGLJE

kupite najceneje pri

Družbi Ilirija, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Razno.

Današnji številki smo priložili za vse cenj. naročnike izven Ljubljane položnice. Naročnina ostane neizpremenjena in znaša za tuzemstvo celoletno Din 180, za pol leta Din 90, mesečno Din 15, za inozemstvo pa celoletno Din 210.

Upravništvo.

Razstava južnega sadja v Beogradu. Po podatkih, ki so nam na razpolago, je dokazano, da je uvoz južnega sadja iz tujih držav večji, kot izvoz istega iz naše države. Vsled tega se Srpsko poljedelsko društvo v sporazumu z gospodarskim večem v Splitu odločilo, da priredi v najkrajšem času razstavo južnega sadja v Beogradu, da bi se zainteresiralo za naše blago naše trgovce, ki nabavljajo naše blago v inozemstvu pod mnogo težjimi in nepovoljnimi pogoji. To akcija bo podprlo tudi ministrstvo za poljedelstvo.

Zborovanje gospodarskih krogov v Zagrebu. Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu je povabila vse Trgovske in obrtniške zbornice k zborovanju, ki se bo vršilo v Zagrebu dne 27. januarja t. l. Na zborovanju se bo razpravljalo zlasti o davčnem, kreditnem, prometnem in carinskem vprašanju.

Veliki vinski sejem v Sisku. Organizacija vinogradnikov in gostilničarjev v Sisku se je odločila organizirati v aprilu v Sisku velik vinski sejem z vini iz cele države. Inicijativo za ta vinski sejem so dali češkoslovaški industrijalci in trgovci, ki so pred nekaj dnevi posetili Sisk.

Brezposelnost v Avstriji. V Avstriji je znašalo število brezposelnih 75.775, ki pa je v mesecu novembru naraslo na 78.801. Na Dunaju in dunajski okolici je število brezposelnih v istem času padlo od 66 tisoč 480 na 63.048.

Ruske zadrage naročile poljedelske stroje. Zadruga zveza ruskih zadrug je sklenila prvo važnejšo pogodbo z ameriško družbo za izdelovanje poljedelskih strojev. Družba bo zaenkrat dobavila Zvezi poljedelske stroje v vrednosti 500.000 dolarjev. Plačilo je zajamčno z 2.500.000 dolarji, ki jih je Rusija depozirala v »National City Bank« v New-Yorku še pred svetovno vojno.

Odmevi čehoslovaško-francoske pogodbe v avstrijskih listih. Listi se z velikim zanimanjem še nadalje bavijo s pogodbo med Francijo in Čehoslovaško. »Neue Freie Presse« piše, da je Praga za Francijo postaja na poti do Moskve, kamor se franciji zelo mudi radi spora z Anglijo, kateri služi izključno interesom Rusije. »Allgemeine Zeitung« pripominja, da spreminja francosko-čehoslovaški dogovor obstoječi položaj, ampak da se prikazuje bolj kot sredstvo, s katerim so hoteli voditelji francoske in čehoslovaške politike okrepiti svoj notranji položaj.

Mednarodna izseljeniška konferenca. Na povabilo italijanske vlade odpošlje naša država na mednarodno konferenco o izseljeniškem vprašanju, ki se bo vršila marca meseca v Rimu, več delegatov.

Svinjereja v naši državi peša in pada. To skoro neverjetno dejstvo dokazuje tudi preteklo leto 1923. L. 1920 smo imeli — po povsem zanesljivi statistiki 4 milijone 849.000 svinj, leta 1921 jih je bilo 3.283.185, leta 1922 se je svinjski kontingent znižal na 2.902.399 in leta 1923 na 2.577.704 kosov. Od leta 1920 do danes je padla svinjereja za 95%, to pa v kljub temu, da se »prešički« mnogo hitrejšo rodijo in zredujejo nego druge domače živali. Veliki izvoz svinj in pridelkov svinjskega mesa pri tem igra veliko vlogo. Na vsak način bode treba v tej stroki v tekočem letu poskrbeti za racionalno ureditev in to glede svinjereje same kakor tudi glede izvoza in pokritja domače potrebe. Je to težko poglavje.

Pa v kljub temu bi se tudi tu dala najti zlahka — prava mera.

Tržna poročila.

Tržišče kož in usnja. (Zagreb.) Surove kože. Promet skoro popolnoma poživlja. Povpraševanja skoro ni nobenega, razen za težke kože, katerih pa pri nas zelo primanjkuje. Sicer so cene neizpremenjene. Za bosanske buše 13 do 14 Din, lahke domače 15 do 16 Din, srednje 17 do 19 Din, težke 22 do 23 dinarjev, medtem ko se telečje kože še vedno prodajajo za 32 do 33 Din, ker jih primanjkuje. Če primerjamo te cene z onimi začetkom leta 1923, vidimo, da so se cene zvišale pri težkih kožah od 18 do 19 na 22 do 23 Din, toraj za 20%. Čena srednjim kožam je bila 15 do 16, sedaj 18 do 19, tudi 20% poviška. Lahke kože so poskočile od 12 na 15 do 16 Din, toraj povišek za 30%. Telečje kože od 22—24 na 32—33 Din, toraj za 50% poviška. Zgotovljeno usnje notira: krupon težki 105 do 110, lahki 100 do 105, blank črni 75 do 80, podplati 75 do 80, boks 27 do 32 dinarjev.

Tržne cene. V Mariboru, dne 1. januarja 1924. Specerijsko blago: 1 kg kave I. 65 Din; II. 40 do 35 Din; 1 kg pražene kave I. 70 Din; II. 40 Din; 1 kg soli 3.50 Din; 1 kg popra celega 40 Din; 1 kg mletega 45 Din; 1 kg paprike 100 dinarjev; 1 kg testenin 13 Din; 1 kg sladkorja 23 Din; 1 kg sladkorja v kristalu 20 do 22 Din; v kockah 23 Din; 1 kg kvasa 32.50 Din; 1 kg riža 6.50 do 13 Din; 1 liter kisa navadnega 2 Din; vinskega 3 Din; 1 liter namiznega olja 30 Din; bučnega 38 Din; 1 kg rži 3 Din; 1 kg ječmena 3 Din; 1 kg ovsca 3 Din; 1 kg koruze 3.50 Din; 1 kg prosa 3.50 Din; 1 kg ajde 3 Din; navadni žol 5 do 7 Din; 1 kg leče 14 Din; 1 kg pšenične moke št. 0 6.50 Din, št. 1 6 Din, št. 6 5 Din, št. 7 4.50 Din; 1 kg prosene kaše 7.50 Din; ješprenja 6 Din; otrobov 2 do 2.50 Din; koruzne moke 4 Din; koruznega zdroba 5 do 6 dinarjev; 1 kg pšeničnega zdroba 7 Din; 1 kg ajde št. 1 7 do 8 Din; 1 kg kaše 6.50 Din; 1 kg ržene kave 10 Din; 1 kg cikorije 26 Din. Krma: 1 q sladkega se-

na 87.50 do 100 Din; ovsene slame 75 do 87.50 Din. Kurivo: 1 m³ trdih drv 200 Din; mehkih 175 Din; 1 q trboveljskega premoga 42 do 45 Din; velenjskega 27 do 30 Din; 1 kg oglja 1.50 do 2 Din; koksa 1 do 2 Din; 1 liter petroleja 7 Din; 1 liter bencina 17 Din; 1 kg karbida 6.50 Din; 1 kg sveč 15 Din. Zelenjava: 1 kg endivije 1 do 1.25 Din; 1 kg zelja poznega 0.75 do 1.25 Din; 1 karlijola 3 do 15 Din; kupček špinacije 1 Din; 1 kg paradižnikov 2.50 do 3 Din; kumarice komad 0.25 do 0.50 Din; šopek peteršilja 0.25 Din; zelenja 0.25 Din; 1 kg čebule 2 do 3 Din; 1 kg česna 10 Din; pora komad 0.25 Din; korenja vrtnega 0.25 Din; navadnega 0.25 Din; šopek zelenjave za kubo 0.25 Din; komad pesé rdeče 0.25 Din; komad repe 0.25 do 0.50 Din; 1 kg kolerabe podzemljice 0.50 Din; poznega 1 do 1.25 Din; hrena 5 dinarjev; zelja kislega 3 do 3.50 Din; repe kisle 2 Din. — Zanimivo je razmerje cen med 1. januarjem lani in letos. Goveje meso lani 14 letos 27, za mleko je letos skoro ista cena, pšenica, sploh vse žito je letos za 0.50 do 1 Din ceneje kot lani; isto razmerje pri moki. Največja razlika pa se kaže v ceni krme; lani 185 do 240, letos 87.50 do 100 Din.

Tržne cene važnejšim živiljenjskim potrebščinam v Celju. (V Din). Meso: Govedina v mesnicah I. 25, II. 22.50, na stojnicah I. 22—24, II. 19.50. Teletina I. 32, II. 30. Svinjina I. 32—35, II. 32. Slanina I. 43, II. 41, mast domača 44, ameriška 39. Sunka 45, prekajeno meso I. 45, II. 40. 1 l mleka 4, surovo maslo 60, čajno 88, maslo 48, eno jajce 2—2.25. — 1 kg belega kruha 7, črnega 6. — Specerija: kava Portorico 64, Santos 50, Rio 40, pražena kava I. 68, II. 56, III. 48, beli kristalni sladkor 22, v kockah 23, riž I. 11, II. 8.50, namizno olje 32, bučno 40, petrolej 7, testenine I. 21, II. 15. Mlevski izdelki: moka št. 00 6.20, št. 0 6.20, št. 2 5.70, št. 4 5.30, št. 6 4, krušne mešane moke 4, ržene enotne moke 5.60, ješprenja 5.40, koruzne moke 3.40, koruznega zdroba 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 1. 8.75. — Kurivo: q črnega premoga 51, rjavega 26.50, m³ trdih drv 150, q trdih drv 40, m³ mehkih drv 130, q mehkih drv 32.

Dobava, prodaja.

Dobava dvojnih »durac«-elementov. Uprava inženjskih slagališta IV. armijske oblasti v Zagrebu sprejema ponudbe za dobavo 2200 dvojnih »durac«-elementov.

Dobava pamučnjaka za mazalico. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 28. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave pamučnjaka za mazalico.

Dobava mlevskih izdelkov, mesa, svinjske masti, drv in usnja. Pri ravnateljstvu kr. moške kaznilnice v Mariboru se vrši dne 22. januarja t. l. ponovna ofertalna licitacija za dobavo mlevskih izdelkov, mesa, svinjske masti, drv, in usnja za leto 1924.

Dobava blagajn. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 24. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 33 komadov blagajn (»Panzer«).

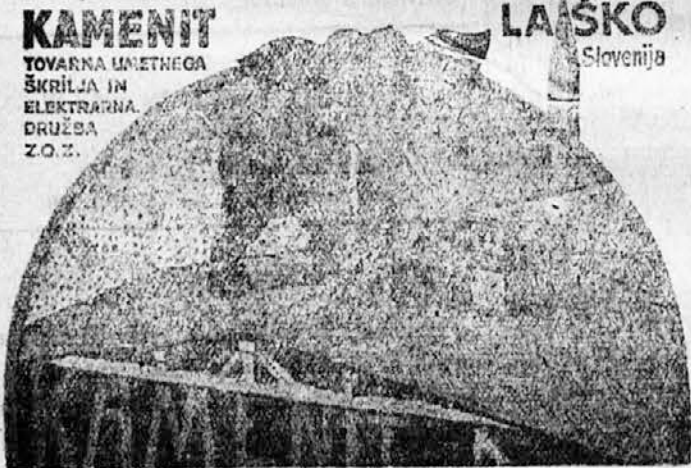
Dobava električnega materijala. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 25. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave električnega materijala.

Dobava vzmeti. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 25. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave vzmeti za lokomotive, tenderje in vagona.

Dobava cigaretnega papirja. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 26. januarja t. l. ofertalna licitacija glede dobave cigaretnega papirja.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z. O. Z.

LAŠKO
Slovenija

Ustanovljeno leta 1910.
Dolgoletna garancija za dobro
kakovost.

Cenejše kakor ilovna opeka.

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je streha vedno močnejša in ne zahteva nobenega popravila.

Dolžnost vsakega posevnika strehe je, da si naroči večno irpežno in ognja varno strebo iz

KAMENITA = ETERNITA.

Kameno sol

debelo ali
zmleto v
vsaki množini

žini takoj pošlje najcenejšo

Braća Ofner, Novi Sad

Mlin za vse.

Telefon 327.

LIUBLJANA

SINON GREGORČICEVA ULICA 13
Telefon št. 552

se priporoča

za naročila vseh v njeno stroko
spadajočih del.

Lastna knjigovoznica.
Izvršitev točna in solidna!

A. VICEL
Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami,
emajlirano, pločevinasto in ulito
posodo, porcelanasto, kameni-
nasto in stekleno robo.

Na debelo!

Na drobno!

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo,
nogavice, potrebščine za
čevljarje, sedlarje, rinčice,
podloge (belgier), potreb-
ščine za krojače in šivilje,
gumbe, sukanec, vezenino,
svilo, tehtnice decimalne
in balančne najceneje pri
JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Rusi

Slaniki oviti
Prekajene ribe
(Bücklinge)
Ostseeheringe
Kumarce
in znamenjske v soli
in kisu
Paradižni sok
in domač, čist, v
dozah

„Konserva“

Prva jugoslovanska industrija
za konzerve rib, sočliva in
sadja, družba z o. z.

Maribor

Zahtevajte cenik!

Ivan Jelačin
Ljubljana

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe
Zaloga sveže
pražene kave
mletih dišav in
rudninske vode

Točna in solidna posredba!
Zahtevajte cenik!

TEODOR KORN

LIUBLJANA

POLJANSKA CESTA ŠT. 3.

Krovec, stobeni, galanterijski in
okrasni klepar. Instalacije vodovodov.
Naprava strelovodov. — Kopalniške in
klesetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine
za firnež, barvo, lak in med
vsake velikosti, kakor tudi po-
sod (škatle) za konzerve.

Pfaff — Najboljše —
šivalne stroje

Vozna kolesa Puch

kupite najbolje pri tvrdki

IGN. VOK, Ljubljana in Novomesto